

SZERKESZTŐSÉG

hova

a lapba szánt kéziratok
reklamációk és
előfizetési pénzek
küldendőik

Székelyudvarhely,

Bethlen-u. 5.

ev. ref. papi lakás.

VASÁR NAP

KÉPES CSALADI HETI UJSÁG.

FŐSZERKESZTŐ:
NAGY KÁROLY, ref. theol. tanár.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VAJDA FERENCZ,
székelyudvarhelyi ref. pap.

KIADJA:

Az Erdélyi Ref. Egyházkerület

»Egyházi Értekezlete«

Megjelenik:

minden vasárnap egy iven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill

A mi tekintélyünk.

A mi édes testvéreink egyike, módfelett megnehezített azért, hogy a zsinati törvénytervezet változást szenvedvén, a tárgyalás rendjén azon mértékkel mértek neki is — mint minékünk.

Nem akarom ezzel a már szinte közhely számba vehető beszédek tömegét szaporítani, — hanem szerény véleményemmel azokat az okokat szeretném kellőként megvilágítani, melyek az édes testvérséget olyan rideggé teszik, ha a zsinatnak ezen intézkedése törvényerőre fog emelkedni. Szeretném tudni, hogy miért olyan kellemetlen a ref. tanárságnak az, ha a ref. papsággal áll egy színvonalon minden tekintetben? Talán csak nem esik zokon, hogy olyan egyházat szolgál, melynek püspöke rangban kisebb egy cs. és kir. ezredesnél? Az sem lehet neheztelésre ok, hogy 1600 koronás fizetésű egyének, tehát a segédtanári illetményenyl bíró papok lesznek majd, akik felelősségre vonják, az esetleges mulasztásokért, hiszen egy gazdának vagyunk munkásai — és munkánkat csak ez az egy gazda jutalmazhatja. Gondolom: talán nem érheti még gondolatban sem az a vád a ref. tanárságot, hogy a kopott falusi papokkal egy sorban állniok kellemetlen. Mert, ha az egyházért és hazáért tenni kész emberek alkotják a ref. tanárságot — ahogy valójában is van: — akkor az ilyen külsőségek mind elenyésző csekélységek a dolog kellő megértéséhez.

Más oka, foka is van ennek. Az, hogy benünk, kik megtestesítői vagyunk az eszmének, mit a ref. papságnak kell kifejeznie, van valami olyas, amit nem mindenki szeretne magának. Van bizonyos fogatkozás, melyet, ha el lehetne hagynunk, talán a mi édes testvéreink is újra tárt

karokkal vágyódnának az egyház kebelére — és nem lenne a visszavonást sejtető zugolódás tanáraink között. Van valami olyan bennünk, ami kellemetlenné teszi társaságunkat. És e bűnünk az, hogy hiányzik belőlünk az általános papi közszellem. Gyűléseink, meghallgatása a hivatalos jelentéseknek; hivataloskodásunk: rubrika töltés; predikálásunk: nehéz teher. Unottság, vesződés minden dolgunk, és kellemetlen iga hivatásunknak betöltése. Az egyházi élet csak addig érdekel, míg megtudjuk, hogy jelöltjeink győzelme biztos-e? Paptársainkkal való érintkezésünk az egyházmegyei gyűlésen véget ér . . . És, ami a legszerencsétlenebb dolog e világon: folyton egymás kisebbitése és megrovása a beszélgetésünk tárgya még az egyháztól távol eső társaságokban is. Ez szülte azt a sajnálatos állapotot, amit szeretnék — jobb szó híján — tekintélytelenségnek nevezni. Mert, — tessék elhinni — sehol a világon, hivataltársakat úgy nem kisebbit egyetlen erkölcsi testület sem, mint mi. Méltóztatassanak elgondolni, hogy sehol a világon nincs úgy elhanyagolva az egyed, mint épen a körünkben. Azt is érdekes volna megfigyelni, hogy a külső tekintély dolgában, mennyire vagyunk elhanyagolva épen a fennebb említett dolgok következtében. Hiszen meglátszik minden dolgunkon — még a kedvetlenség is, az unottság már megszűröl látszó bélyeget üt reánk, és széthuzásunk, langymelegségünk megfoszt a mult szép hagyományai közül reánk maradt jelzónktól: hogy mi voltunk a nemzet gerinczei. A nemzet erőtlenedett-e el annyira, hogy már ilyen gyenge gerincz is elég neki, vagy mi nem tudjuk elbirni a nemzet által ránk rótt terheket: ez a kérdés áll előttünk.

Ha meg lesz újra az a közszellem, mely

áthatotta a még közelmúlt papjait is, úgy, hogy középiskolai tanáraink papi voltukban találták tekintélyük megöregbitését, ha meg lesz közöttünk újra az egység, mely megtartott a mult viharos századain keresztül; ha meg lesz az összetartás, mely hatalommá tette a ref. papságot, hogy dacoljon egy absolut kor elnyomásával is: akkor hiszem, hogy meg lesz újra a mi tekintélyünk is, és mi leszünk a nemzet gerincei.

Ez nem szabad, hogy a nép kénye hajhászása posványos útjára vezessen, a felsőbbség előtt sem lehet a fejetlenség látszata: hanem szülője lesz az erős ref. közvéleménynek, és ezzel visszaszerzője hajdani tekintélyünknek, úgy, hogy püspökeink sem fognak ezután rangban egy ezredes után következni.

(Sztána)

Osváth Lajos.

Ima.

Mi Istenünk! előtted elrejtve
Nincsen semmi gondolat,
Te látod a vérző sziveket
S hallod, ki hozzád sohajt:
Ima a sohaj is
Mely bus szívből fakad,
Oh siess enyhíteni
Az égő fájdalmat.

Istenünk boldogisd,
Áldd meg te népedet.
Küldj vigasztalásul
Oh küldj szeretetet!
A mely hozzád emel,
Bizalomra tanít,

S megnyitja előttünk
Szent eged kapuit.

Jer szeretet fényes szárnyon
Keress fel minden szenvedőt,
Ki csalódva minden reményében,
Imára nem lel már erőt.
Sugározd be édes melegséggel
A megdermedt sziveket,
Szárítsa le égi erőd
Szemekről a könnyeket:
Nincs ott bú, hol a szeretet
Szent tüze lánggra gyul,
A szeretet melegénél,
A lelki seb begyógyul
Nincs élet ott, hova nem süt
A hol ez nem melenget.
Éltetője, fényes napja
Szívünknek a — Szeretet.

Oh Istenünk boldogítsd,
Áldd meg te népedet,
Küld vigasztalásul
Oh küld Szentlelkedet!
Hogy ültesse szívünkbe,
A szeretet magvait,
A mely békességre s így
Boldogságra tanít.

Csiszár Mariska.

Isten országa.

Felolvasta Péchy Árpád lelkész, a brassói egyház
vallásos estélyén.

Keresztyén Testvéreim! Mi naponként el-
imádkozzuk az »Uri imá«-t és mindannyiszor el-

TÁRCZA.

Az égbe járó ember.

— Irta: ifj Hegedüs Sándor. —

Koniában voltam, Anatolia belsejében, a hol a Mewlana dervisek vendégszeretetét élveztem. Lakásom egy szép fa-pagodában volt, melynek üveges terraszán kis kereveten pihenve töltöttem az éjszakát. Nappal kocsizgatva bebarangoltam a környéket és sorra fölkerestem Sylét meg a közeli falvakat. Mikor pedig kiélveztem ezt a Koniát, vissza akartam térni Európába. Házi gazdám azonban, a fiatal Addin, egyre arra biztatott, hogy ha már ennyi utat megtettem, ne forduljak most vissza, de szervezzek egy kis karavánt és keljek át a vizválasztón, hogy az Eufrát völgyén át Bagdadba érjek. Nem tudtam elhatározni magamat, hogy mit tegyek, de egy reggel Addin barátom azzal keltett fel, hogy Allah csodálatos módon kegyeibe fogadott engem itt az ő szent földjü-kön, mert tegnap este egy karavánnal megérkezett a hindu Rah-rah Szufu, a ki a leghiresebb vezető a környéken. Még nem voltam felöltözködve,

mikor Addin újra bejött hozzám és egy viaszszárga arczu embert hozott magával. Már messziről rám kiáltott: »Kelj fel, szerencse gyermeke, mert eljött hozzád Rah-rah Szufu!«

Eléjük siettem és kezet fogtam a fakirral. Ez a kézfogás úgy megijesztett, hogy a hátamon hideg futott át megdöbbenésemben. A rendes kézfogás helyett olyan érzésem volt, megfogva Szufu kezét, mintha egy parafa-darabot tartottam volna tenyeremben. Mindnyájan leültünk, a fakir is letelepedett törökülésbe, csakhogy lábait nem maga alá rakta, hanem mintha a térdhajlásban el lettek volna törve, ölébe visszahajtotta. Figyelmesen néztem ezt a különös lényt; az egész arcz azzal a pár szál szakállal tulajdonképen közönséges keleti tipust mutatott, csak a szeme, a szeme, — az volt valami egészen másforma, mint a minőt köznapi embereknél lát az ember. Én mind azt hittem, hogy Röntgen-szeme van ennek a hindunak, a melylyel keresztül tud látni rajtam, a falon és mindenben, és fel tud vele nézni az égbe és ott is meg tudja látni az ő szentjét, az ő Buddha istenét. Töredezett angol nyelven szólt hozzám: »Jöjj el, uram, nem bánod meg és Szufu megígéri neked, hogy hű társad lesz!« Olyan különös volt ez az ember, nem a mit mondott,

rebegjük e szavakat: »Jöjjön el a te országod.« De vajjon imádkozó lelkünk tisztába van-e azzal a fontos kérdéssel, hogy a mi üdvözítőnk mit értett az Istenországa alatt? És a midőn kérjük az atyától az ő országa eljövételét, vajjon fogadjuk is a jó Isten előtt, hogy ez országnak szivünk érzése teljességével, agyunk minden gondolataival, egyszóval lényünk minden munkáival igaz, hű és áldozatokra kész polgárai kívánunk lenni? Miután az élet és benne a keresztyének nagyrészének cselekedetei e kérdésre tagadó feleletet adnak, én mint e jó kálvinista gyülekezetnek papja, kötelességem érzem magamat arra, hogy téli vallásos estélyeink folyamán, az evangelium utmutatásai alapján feltárjam előttetek Istenországot és annak kincseit, hogy ne legyen gyülekezetünk hivei között senki, a ki ne tudja, hogy mit kér, a midőn imájában így szól: »Jöjjön el a te országod.«

Keresztyén Testvéreim! Jézus a világ megváltója, a mi drága üdvözítőnk állandóan Isten országát hirdette. Tanítványainak is a midőn őket kibocsátotta, azt az utasítást adta, hogy predikálják Isten országának evangeliumát. Arra a kérdésre, hogy mi is tulajdonképpen Istennek országa, igen szépen megadja a feleletet Dr. Bartók György főpásztorunk, biblia ismertetés című könyvében e szavaival: »Istennek országa nem egyéb, mint Isten akarátának uralma az emberi szivben; midőn az ember nem a maga bűnös vágyait követi, hanem Isten akarata szerint érez, gondolkodik, akar és cselekszik. Az ilyen emberek Istennek fiai, egymásnak testvérei s együtt a földön Isten országát alkotják.« Tehát Jézust az Isten azért küldötte, hogy ez országot megalapítsa. Jézus pedig, a ki nem végzett magában egyebet, mint teljesíteni az Isten akarátát, a ki őt elküldötte: a hegyi beszédben (Máté 5. 6. 7. v.) kijelentette Is-

ten országának örökkévaló alaptörvényeit és e törvények lelkeként kiemelte: »A mit akartok, hogy az emberek veletek cselekedjenek, ti is azt cselekedjétek az emberekkel.« Példázataiban pedig feltárta Isten országának természetét és kitüntette a beléphetés feltételeit.

Jelen felolvasásaim rendjén, Jézus példázatai alapján kívánok Isten országáról beszélni.

Jézus gyönyörű példázataival a való élet talaján jár; a természet örök igazságainak felséges képleteiben érteti meg velünk, a vallás erkölcsi élet, azaz Isten országának igazságait. Példázataiban megtanít minket arra, hogy ez az élet Isten bölcsességének és jóságának tüköre, hogy ugyanazon isteni törvény működik a minket körülvevő világban, mint a vallás-erkölcsi életben.

Keresztyén Testvéreim! Jézus fellép, tanítványokat választ magának és hirdetni kezdi Isten országát. De im, tapasztalnia kellett, hogy a zsidóság nagy része az ő hívogató szavára hideg, érzéketlen marad. Ez aggasztó körülmény láttára a tanítványokat elfogja a csüggedés; ekkor mondja az Ur: »a mustármag«-ról szóló példázatát, — Máté 13 r. 31 v. — melyben megbiztatja csüggedő lelküket, hogy ne féljenek, mert ha a parányi mustármagból olyan terebélyes fa növekedik, Isten országa is, a mi ma ti belőletek áll, széles kiterjedésű ország lesz egykoron, a mely az egész földet magába fogja foglalni.

Mekkora igazság rejlik e kis hasonlatban! Jézus hozta e világba a mennyei mustár magját és ime a mag gyökeret vert, kihajtott. Az első pár évben 12 levelet hajtott. De a plánta nőtt szüntelen, úgy, hogy az első pünköszt után már 3000 iélekkel megalakult az első hitközség. Hogy

hisz az csak pár egyszerű szó volt, hanem a lényében volt valami varázsszerű erő, úgy, hogy nem tudtam ellenállni és tanácskozni kezdtem vele az utazásról. Keveset kért fáradságáért, egy hétre egy török fontot meg a karaván költségeit. Személyére vonatkozó kikötése jóformán csak annyi volt, hogy engedjem meg neki a lelki mosakodást: hogy koronként Buddha elé járulhasson, eléje tárhassa lelkét s tőle erőt nyerhessen e földi vándorlásra. Kérését nagy örömmel megengedtem neki: »Kedves Szufu barátom, bármikor megteheti ezt miattam és aztán csak beszélgeszen Buddhával mindaddig, míg az önnek jól esik!« A fakir hálásan megköszönte jószágomat és eltávozott.

Az indulást szombat reggelre tüztük ki. Karavánunk tizenegy tevéből és hat öszvérből állott. Pénteken este még jelen voltam a Mewlana dervisek tánczó istentiszteletén s aztán másnap nap-keltével, mikor a müezzin felsírt a minaret tornyáról: *Allah ilil Allah*, elindultam Koniából, a dervisek szent városából.

Szikár, kopár föld ez az Anatólia, egy leborotvált tartomány, a melyen fát vagy erdőt alig lát az ember, s azon a kietlen fensíkon nem lehet gyors vágatva haladni csak úgy, a hogy a sivatag

hajója évezredes meggondoltság révén megszokta. A karaván élén egy öszvéren ülve vezette Szufu a menetet. En mögötte baktattam nagyfüllű alkalmatosságommal, aztán jött egy muzulmán, a kinek öszvéréről egy kötél füzte össze az összes tevéket egy tevevonattá. A fedezetet hátul három fegyveres öszvéres adta.

Délfelé sziklás hegyek közé értünk és Ereyli felé igyekeztünk. De olyan szerencsétlenek voltunk, hogy az egyik tevéről leesett a rakomány, mert a hevederszij elszakadt. Pár órai vesződésünkbe került, míg újra mindent rendbe hoztunk, azért le kellett mondanunk arról a tervünkről, hogy még aznap elérjük Ereylit, a legközelebbi állomást. Ugy öt óra felé Szufu előre lovagolt, hogy tanyahelyet keressen, a hol az éjszakát át-
viraszszuk. Sikerült neki egy szerencsés helyet kiválasztani, s mi egy nagy kőhalom hátvéde mögött ütöttük fel sátorunkat. A hely festőien volt megválasztva, mintha az én fakir barátom művészi szemmel cél tudatosan kereste volna ki ezt a kőteraszt számunkra. A kopár vörösragyás sziklákön hótisztaságban fénylettek vászonsátraink, előttünk egy hegyszakadék ásitott, mely fölé egy hegyes szikla oly kihívón meredt ki, mintha valami kővé vált ugródeszka megszilárdult alakban akarná

e szent fa, a keresztyén anyaszentegyház miként fejlődött tovább, erről tanulságosan beszélnek az egymásután következő évszázadok, mert ma már a föld népeinek $\frac{1}{3}$ -ad része keresztyén.

Az eddigi eredmény is igazolja az evangéliumi jóslatot, hogy: »Eljön az idő, a midőn minden térd meghajol a Krisztus előtt.« Mert mit látunk a föld népeinek életében? Azt, hogy a hol ismeretlen Isten országának törvényei, ott a népek mély sötétségben és testi vágyaiknak élnek. Sőt azt is tapasztaljuk, hogy a keresztyének között élő pogányok vagy zsidók akaratlanul is átalakulnak, mintegy a levegővel szívják magukba a krisztusi lélek mindeneket átalakító erejét, úgy hogy bár nem tekintik még magukat Isten országa tagjainak, de mégis egészen mások, mint a többi csecsemő korukat élő hitrokonai. Igen, mert már szívőkben viselik a keresztyénség megszentelő hatását.

Midőn a tanítványok lelkét aggodalom töltötte el, hogy mi lesz az Isten országából, ha a mester, a miként megjósolta egykor, — elfog távozni a földről; Jézus ismét megnyugtatta őket egy új példázatával, a mely szól: »Az elvetett magról.« Márk 4 r. 26—29 v. E példázatával arra tanít Üdvözítőnk, hogy a miként a gabona lassan aratásra érik, úgy fejlődik fokozatosan Isten-országa is a tökéletességre.

Nagy igazság rejlik e példázatban, mert tényleg az emberiség nagy többsége a krisztusi evangéliumot úgy tekintette, mint haszontalanságot és nem törődött vele, vagy ha igen, ellene mondott és mégis ez ország fejlődött, virult. Fejlődött, mert az Isten országában életerő van. Tudjuk, hogy Isten maga az élet és élet csak ott le-

megkönnyíteni az átkelést a sziklavölgyön. A nap égő vörösséggel hunyta le szemét és azt a ragyás, kiégett talajt oly különös színnel vonta be, mintha az egész föld egy kiégett téglakemencze lenne, az a sziklavölgy fölött lebegő kiugró szikla meg egy különös trambolin, a melyről erős akarat- tal el lehet dobbani még erről a földről is, föl- verődve oly magasra, hogy az egész föld eltűnik, megsemmisül, s aztán egy új világ tárul az ég és föld közt lebegő elé.

Lassan leszállt az est és Szufu elhelyezte az egész karavánt. Az öszvérek leheveredtek, a tevék pedig lepihenve, egyhangu lassúsággal kérődztek fekvő helyzetükben. A nap egy utolsó sугara lobbant még fel és mikor azt végig hordozta a vidék felett, Szufut már ott találta a kiálló szikla- ormon, a mint mereven, teljes mozdulatlansággal nézett maga elé, föl a csillagos égre, melynek csillagtáborra lassanként kezdte kigyújtani őr- tüzeit. Én sátoromba vonultam s a függöny-ajtó félszárnyát nyitva hagyva, nyugágyamról bámul- tam ki a szabadba. Végtelen magányomban a fájó gondolatok hihetetlen tömegben tódultak agyamra. Végtelen keserűség fogott el. —

„S hányszor nem jutott eszembe
A tábor csendes éjjelén!“

(Folyt. köv.)

het, a hol ő uralkodik; Isten országában tehát életerő van, mint a csiraképes magban. Isten országának életeréje Isten beszédében, igéjében van, ezért kell az ige tisztasága felett örködni és a Szentírást hamisítatlanul magyarázni az egy- háznak, hogy az az emberi véleményekkel és hamisságokkal meg ne elegyítették. A talaj pedig a melybe az ige magva elvettetik: a mi kebelünk, hol bár lassan nő a vetés, de ha egyszer a talajba a jó mag elhintve lett, az el nem vész, mert arra Isten az aratás ura örködik.

»A kovász«-ról szóló szép példabeszédében ezek után Jézus — Máté 13 r. 33 v. — azt példázza tovább, hogy valamint a kovász egészen átjárja a tésztát, úgy Isten országa is belsőleg, tehát előttünk titkos lelki uton lassan alakítja át az emberiséget.

Ha megfigyeljük az üdvösségre vezető isteni megváltásnak nagy munkáját, tapasztalni fogjuk, hogy mindnyájunkat egyenként hív el a vele kötendő új-szövetségre az Isten, — Igéje mint a kovász a tésztát, egyenként alakít át lassanként, egyes lelki érintések útján, mignem igéje áthatja rendre egész életünket. Először halljuk a hívó szót: »Jer kövess engemet.« Ez a kezdet: a kovász érintkezése a tésztával. Aztán egy belső ellentmondást nem tűrő vágy fogja el lelkünket, hogy felkeressük az Urnak hajlékát és ott hallgas- suk Istennek beszédét: majd olvasgatjuk a Szent- írást és így megvilágosodik elménk. Megismerjük ez uton Isten kegyelmességét és a mi gyarlóságun- kat. Midőn így bánkódunk bűnös voltunk felett megtérünk, megsiratjuk multunkat. Átadjuk magun- kat ekkor a rajtunk könyörülő Istennek, egészen ujjá szülatünk azon tudat által, hogy Isten szeretetére méltók lettünk és előtte megigazultunk szívünkben, lelkünkben. Ekkor a tisztaságra törekvő nemes életfolytatásunk által Istennel vala- mely titkos, de kibeszélhetetlenül boldogító élet- közösségbe lépünk, annyira, hogy most már lelki gyönyörűséggel követjük az Ő szent akaratát. Így jut az ember fokozatosan isten érintésére, belső lelki tusakodások között mind közelebb a megszentelődés útján a jó Istenhez. De hogy mint nyerte meg valaki az Istenfiúságot és mely pilla- natok vezették az átalakulást, ezt senki meg nem mondhatja, mert az előhaladás nem tőlünk hanem Őszentfelségétől van. Annyi azonban tény, hogy az Isten országát meg kell értenünk; ezért fekteti protestáns egyházunk a kegyelmi eszközök között a fősulyt az ige hirdetésre. Az ige által megvilá- gosodott értelem megindítja a szívet, majd az akaratot és így áll elő a krisztusi ember. Az értelmi és érzelmi erők összhangja együtt működve tesz ki a keresztyén életet, mert ha az ember Isten országa igazságait csak eszével bírálhatja, szíve ellenben annak hatásától érintetlen marad, akkor az ő életében nem lehet szó életnemesítő vallásosságról; viszont a hol a vallásosság csak üres érzélgés marad és erős meggyőződésé nem fejlődik, ott egészséges hitélet nem létezhetik, az ilyeneknél az egyoldalúság következtében most az Isten tagadás, majd a rajongás lesz az élet vezér elve. E tapasztalati igazság arra kell, hogy serkentsé

a szülőket gyermekeikkel és az egyházat a hivekkel szemben, hogy a reájuk bizottakat szüntelenül oktassák a vallás igazságaira, hogy Isten országának kovásza áthathassa egész benső valójukat azoknak, a kiket az Ur reájok bizott.

Keresztyén Testvéreim! A régi időben, a mikor még az emberi vagyon nem volt olyan biztonságban, mint ma; a mikor még nem voltak pénzintézetek: egyesek úgy helyezték biztonságba pénzüket, hogy elásták kertjükbe vagy szántóföldjükbe azt.

Megtörtént aztán, hogy a kincs elrejtője elhalt és a vagyon földbe elrejtve maradt. Jézus e körülményt felhasználva, egy újabb példázatot mond

Isten-országának megvilágítására:

»Az elrejtett kincs«-ről, Máté 13 r. 44—46 v. — mely szerint, a ki az elrejtett kincset megtalálja, mindenét eladja, hogy a talált kincset megvásárolhassa. A példázat szerint e földön a legdrágább kincs, mire csak véletlenül találunk reá; Isten-ország.

(Folyt. köv.)

JÉZUS A GETSEMÁNE-KERTBEN. 13

Isten igéje.

Boldogok a lelki szegények.

Máté 5, 3.

A hegyi beszéd nem fenyegetéssel és megfélemlítéssel kezdődik, hanem miképpen az első zsoltárnál, úgy itt is azzal a hívogató és édesen csalogató szóval: Boldogok azok! Az egész evangelium nem egyéb, mint boldoggá avatás, öröm-hír. »Boldogok a lelki szegények, mert övék a menyeknek országa«. Látjátok ti is kedves olvasóim, hogy a lelki szegénység s a menyeknek

országa egy olyan házas pár, a mely gazdag és boldog.

A földi szegénység jellemezte Jézust is. — Bölcsője jászol, halotti párnája egy fakereszt, királyi kísérete pedig halászok, vámszedők s koldusok serege volt. Ezsaiás is így jóstolt: Az Ur Istennek lelke vagyon én rajtam, az Ur elküldött engem, hogy a szegényeknek evangeliumot hirdetnék, hogy a foglyoknak szabadulást hirdetnék. (Ezs. 61. 1)

Boldogok a lelki szegények.

A szerencsétlenségben, a nyomoruságban érezzük a segítség szükségét. Könnyezve nagyobb a vágyódásunk ég felé. A kényelem és a jóllét nem ösztönzi imádságra a mi ajkunkat. De azért a külső szegénység még nem erény, nem dicsőség. Lélekben kell koldusoknak lennünk. Éreznünk kell szívünkben, lelkünkben annak szükségét, hogy mi Istentől függünk. Nem azért jutott a gazdag ember a kinok helyére, mert gazdag volt, hanem azért, mert tulságosan kereste a földi, mulandó javakat.

Nem azért jutott Lázár a menybe, hogy testileg szegény volt, hanem azért, mert mint lelki szegény fe-

küdt Isten ajtaja előtt. Hallgatta Mózes és a prófétákat és azokat az intéseket meg is tartotta. Ezért volt ő boldog.

Lássunk csak egy más gazdagot! Lépünk Herodes palotájába! Tekintsünk egy kissé körül! Mindenütt kényelem és pompa. Szolgák, paripák, ragyogó szerszámok, illatos fűszerek, tele tálak, puha fekhelyek, vidám beszélgetések tűnnek elő mindenfelől. Semmi sem hiányzik, csak éppen a mulandóság, az emberi mulandóság érzelmé. — Mintha rá volna írva a palota ajtajára: Itt Istent nem imádják lélekben és igazságban. Milyen ellenkező képet nyújt az az elszegényedett királyleány, Dávid király ivadéka, Mária, a ki egy szegény

ácsmesterhez volt kénytelen feleségül menni.

Mennyire felmagasztalta e szegény nőt az Ur. »Hatalmas dolgot cselekedék karjának ereje által, a kevélyeknek esztét veszté. Az éhezőket minden jókkal betölté s a gazdagokat üresen bocsátá.« (Luk. 1. 51—54.) Mit mond itt az evangéliom. Boldogok a lelki szegények, mert ők gazdagok az alázatosságban s ez fogékonyá teszi őket a legnagyobb üdvösségre.

Talán a lelki gazdagság baj volna? Távoloról sem. Csak az a baj, ha büszkék, ha kevélyek vagyunk lelki gazdagságunkra. Baj a farizeusi büszkeség s az irástudók kevélyeége. Mily boldogok ezzel szemben Anna vagy Simeon? Sójajtoztak, könyörögtek, kértek, rimázkodtak. A szentlélek bő választ adott imádságukra. Gazdagok lettek gyermeki alázatban, csendes vágyódásban, buzgó imádságban s abban a függés érzelemben, hogy Isten kezéből élünk minden nap.

»Óvék a mennyeknek országa«. Ez a jutalom. A mennyország, amelyről Dániel azt mondja: Az az ország, amely minden más birodalmat legyőz, tul él, felülmul.

Az az ország, amelynek haladásáért, fejlődéséért mindennap imádkozunk: »Jöjjön el a te országod.« Az az ország, amely nem evésből és ivásból, hanem a szent lélekben való békesség és örömből áll. Nem érezte Mária, Istennek alázatos szolgálója, már itt e földön e mennyországnak jeleit szívében, keblében?

Milyen jognál fogva illeti meg a lelki szegényeket Istenországa? Istennek azon szentes akaratánál fogva, amely a semmiből teremte a nagyot; a sötétségből világosságot, a gyengeségből a erőt. Nézzétek az ujjonnan született kisedet! Milyen tehetetlen, milyen gyenge! Nézzétek a halállal vivódót! Milyen elhagyott, milyen erőtlen, milyen tehetetlen! Mégis mind a két esetben az egész ház talpon áll s annak minden lakója izgalomban van. Miért? Mert a kicsiből lesz a nagy, a semmiből a hatalom, a halálból az élet.

A világ így itél: Lelki szegénynek lenni, azaz jámbor, Istenfélő, kegyes életet élni, erre csak a kétségbeesett emberek szokták elhatározni s szánni magukat. A kik nemsokára már meghalnak, vagy a kik már lemondtak minden világi előmenetelről. Jézus egészen másképpen itél. Boldognak nevezi őket s a mennyországot, Isten országát építi ezekre a félre dobott kövekre.

Mit mond ellenben az Ur azokra, a kik lelkileg tele vannak? Jaj nektek, a kik tele vagytok, éhezni fogtok majd. Jaj nektek, a kik itt nevetek, sirni fogtok majd.

Ne legyünk tele, ne önteltek, ne önhittek lelki kincsekre, hanem képzeljük magunkat szegényeknek, akkor él bennünk a vágy a lelki kincsek szerzésére. Kérjünk, mint gyermekek, kopogtassunk Istennél, mint a legjobb barátunk ajtajánál. Várákozzunk s akkor megkapjuk a legnagyobb jót, — Isten országát, a kegyelemnek, a békességnek, a szeretetnek szent országát.

Király Béla.

Hazai krónika

— 1905. május 25. —

Az országgyűlés letárgyalta és elfogadta Őfelsége, a királyhoz intézendő felirati javaslatot, melyben az ellenzéki pártok megjelölték a kibontakozás alapelveit és a kormányzás útjait. A feliratot Gróf Tisza István miniszterelnök adta át a királynak. Ő felsége nem zárkózott el a felirat elől, mert látja, hogy az ellenzék csakis alkotmányos uton akarja megoldani a kérdést. Ennél fogva megbizta br. Burián István közös pénzügyminisztert, hogy jöjjön Budapestre és tárgyaljon az ellenzék vezető férfjaival. A tárgyalások még folynak. Burián elsőbben is arra kérte az ellenzékot, hogy a szövetkezett pártok részéről válasszanak egy embert, a ki Ő felségének a felirat egyes pontjait megmagyarázza, mert Ő felsége hajlandó lenne a kormányt a szövetkezett ellenzék tagjaiból alakítani meg. Erre aztán a szövetkezett ellenzék vezérő-bizottsága gyűlést tartott és egyértelműleg gróf Andrássy Gyulát nevezte meg, hogy tárgyaljon Ő felségével. Andrássy most el is utazott Bécsbe. Hogy a tárgyalásoknak lesz-e eredménye: azt később meg fogjuk látni.

A képviselőház május 22. és 24-én rövid ülést tartott. Az előbbi napon az elnök kegyeletes szavakban emlékezett meg gróf Andrássy Tivadar elhunytáról, a ki 1881. óta tagja a Háznak. Volt egy izben alelnöke is és ő vezette a képviselőházat Kossuth Lajos temetésére. A második napon jelentéseket tárgyaltak.

Egyházi élet.

Az erdélyi ev. ref. egyházkerület közgyűlése, mint jeleztük volt, május 20-án és a következő napokon tartatott meg Kolozsváron, a theol. fakultás disztermében, A gyűlés tagjai szokatlan nagy számban jelentek meg. Br. Bánffy Dezső legidősebb főgondnok távol maradván, az elnöki széket Simó Lajos főgondnok töltötte be. Délelőtt 10 órakor vette kezdetét a gyűlés, Bartók György püspök megragadó szép imájával. Megalakulás és a bizottságok kiküldése után, főtisztelőtű püspök ur tette meg évi jelentését. Az egyházi életnek alig van oly mozzanata, mire a jelentés ki ne terjeszkedett volna. Különösen hangsúlyozza püspök ur, hogy a vezetőknek kell a világ világosságának, példaadóknak lenniök, különben elvész a nyáj. A gondos, körültekintő jelentésért püspök urnak köszönetet szavazott a gyűlés.

A letárgyalt előterjesztések között szerepelt a nagyenyedi tanárok fizetés rendezése. Kimondták, hogy az alap fizetés 2600 korona és öt évben 600—600 kor. ötödéves korpótlék, vagyis 30 évi szolgálat után 5600 kor. nyugdíj jogosultság. A püspöki özvegyek nyugdíját évi 1500 koronában állapították meg. A theologia fentartására javasolt 2 fill. lélekszám utáni egyházi adót, az egyházmegyék véleménye után, nem léptetik

életbe. De, már az esperesek tisztelet díját az eddigi 400—400 kor. mellett, 200—800 koronára emelték fel, a szerint, hogy milyen népes az egyházmegye.

Második nap, máj. 21-én, jórészt csak a papszentelés történt meg. Ez alkalommal 19 ifju bocsáttatott ki az evang. hirdetésére. Az ünnepélyes isten tisztelet megragadó szép volt. Főtiszteletű püspök ur imádkozott. *Bodor* János, zágoni lelkipásztor predikált. Beszédjének igéje az volt: Simon, Jonának fia, szeretsz-e engemet? (Ján. XXI. 15. s köv. versek.) Ugy az ima, mint a beszéd igazi remeke volt az ilyen alkalmi imáknak és beszédeknek. *Zsigmond* Ferencz, kolozsvári kántor is szép szóló éneket adott elő. Aztán, mikor püspök ur kibocsátó beszéde után, az ifjuk fogadalmat tettek és az esperesek kézrátétellel őket megáldották, közben énekelve a Jövel szentlélek Istent: mintha csak a régi kegyes, apostoli kor ujult volna meg szemünk előtt, olyan megható volt a szertartás minden egyes mozzanata. Igazán megérdemli, hogy a ki papszentelést nem látott azt megnézzze.

Harmadik és negyedik nap tovább folyt a tanácskozás. A letárgyalt sok ügy közül kiemeljük a szászvárosi papi állomások ügyét. A közgyűlés egy betérjesztett javaslat ellenére kimondta, hogy a két papot nem szorítja *egy* szűk telekre, hanem az eladott első papi telek helyett egy új kényelmes telket fog vásárolni és oda építi fel az első papi szállást. Kimondta azt is, hogy a papi fizetéseket nem egyformásítja — a mint javasolva volt — hanem fizeti úgy, amint eddig fizette. Az első papnak ad 6200 koronát, a második papnak 4400 koronát. Ez a határozat az egyház felzavart nyugalmát bizonyára helyre állítja. A tanárok is röktönöztek egy kis vitát. Ugyanis, egy határozati javaslat keretében tiltakoztak a zsinati törvényjavaslatok ellen. Az ellen nevezetesen: hogy református feleséget vegyenek el — ha más is akad; az ellen, hogy a kollegium ügyeit ezután egyharmad részben papok, egyharmad részben világiak és csak egyharmad részben kormányozzák tanárok. Mivel többségben voltak ki is mondták, hogy maradjon minden úgy, a hogy most van, és a közgyűlésnek is legyen tagja minden tanár. De hát az a határozat annyit ér, mint holt lovon a patkó. A zsinati törvényt egy kerület tanársága, sőt az egész közgyűlés sem változtatja meg. Igazán sajnálatos, hogy így élesítik papok és tanárok között az ellentétet. Ezen kívül több egyházmegye és kollegium gondnoki állását töltötték be.

A közgyűlésre kitűzött ügyek letárgyalása után püspöki széki ülést tartottak s így négy napi tanácskozás után Kolozsvár idegen vendégei haza széledtek. Adja Isten, hogy ezen gyűlés által is erősödjék anyaszentegyházunk.

Áldozó csütörtökön.

Tanítványok szive bus,
Hogy mennybe ment a Jézus.
A hegytetőn, ott állnak még,
De előttük zárult az ég!

Szivők, lelkek csüggedett,
Szemök ont bus könnyeket,
Sivár lett a föld, a világ;
Ohajuk csak a mennyország!

De rájok még munka vár,
Jézus bevégezte már,
Ő előtte megnyilt az ég,
Befogadta az Istenség!

A bus, levert hangulat,
Nem felejt a multat,
Eszökbe a Mester szava,
Hogy ők lettek a föld sava!

Munkára fel, küzdeni,
A Jézusért szenvedni,
Igy lesz részök az égbe:
Megváltójuk szent körébe!

Ma is ez a hit éltet,
Igaz keresztyén téged;
Vedd fel tehát a szép zászlót:
Hódítsd meg a mennyországot!

•H. Szántó István.

Mai képünkhöz.

Olvasóink emlékeznnk a getsemane kerti jelenetre, Jézus földi életének utolsó perczeit ott tölti el és buzgón imádkozik: »*Atyám, ha lehetséges, muljék el tőlem e pohár, mindazonáltal nem az én akaratom, hanem a te akaratom legyen meg*« Lukács evangélista azt írja, hogy ekkor *angyal jelenék meg előtte, ki őtet bátoritauá.* (Luk. XXII. 43.) Mai képünk éppen ezt a jelenetet ábrázolja. Oh, ha szenvedéseinkben mi is úgy tudnánk viselkedni, mint a Krisztus a getsemane kertben: akkor mi is éreznők az Istennek vigasztaló kegyelmét mindannyiszor. (Olvasandó: Luk. XXII. 39—46.)

Vegyes hírek.

Budavár bevételének emlékűnepe. Május 21-én mult 56 esztendeje, hogy a magyar honvédség Budavárát hősi elszántsággal bevette. A honvéd egyletek Budapesten ez alkalomból felkeresték ez évben a Krisztina városi temetőt, hol a hősi halált halt katonák porai nyugosznak és megemlékeztek bajtársaikról. Ugyan e nap közgyűlést is tartottak, melyen az elnök arról emlékezett meg, hogy még sok elszegényedett öreg honvédról nem történt gondoskodás. A honvéd egyletek hivatása az, hogy az ilyenekről gondoskodjanak. Bejelentette az elnök azt is, hogy ez

év márezius havában 11243 nyugdíjazott honvéd és özvegy nő kapott nyugdíjat és hogy az elmúlt évben mintegy 700 nyugdíjas halt el. Végül köszönetet mondott a közgyűlés Balogh Sándor dr. elnöknek és Bellaágh Imre dr. alelnöknek.

Csokona emléke. Ugyancsak május 21-én leplezték le Debreczenben a jeles költő *Csokonai Mihály* emlékoszlopát, mely esemény országos jellegű ünneppé nőtte ki magát. Reggel kilenc órakor ünnepi istentisztelet volt a nagytemplomban, amelyen *Könyves-Tóth Kálmán* református pap beszédet mondott. Tíz órakor a »Bika«-szálló dísztermében Debreczen egész társadalma megjelent. Az akadémia, a Kisfaludy- és Petőfi-Társaság küldöttsége, valamennyi vidéki és irodalmi társaság és egyesület küldöttsége részt vett az ünnepen. Géressy Kálmán, a Csokonai-kör elnöke mondott megnyitó beszédet, mire Tüdös János dr. titkár emlékbeszédet mondott, Kardos Albert dr. beszélt a Csokonai-életrajz pályázat eredményéről. Lelkesedést keltett Szabolcska Mihály ünnepi költeménye és Szávay Gyula verse Csokonairól. Végül a dalegyesület Csokonai dalokat énekelt. Innen a társaság Csokonai ércszobrához ment, hol Heinrich Gusztáv dr. az Akadémia, Beöthy Zsolt a Kisfaludy-Társaság, Herczeg Ferencz a Petőfi-Társaság koszoruját helyezte el. Sárközy komáromi főispán a komáromiak, Szávay Gyula a soproni irodalmi kör, Szalay Imre a Nemzeti Múzeum, Pekár Gyula a Magyar Irodalmi Szövetség nevében tettek le koszorút.

A Schweidel-szobor leleplezése. A múlt héten még egy harmadik hazafias emlékűnnep volt. Zomborban szép ünnep keretében leleplezték Schweidel József tábornoknak, a negyvennyolczas vértanuk egyikének szobrát. Lélekemelő szeretettel emlékeztek az utódok a hősről, aki negyvennyolczban szétverte és üldözte a magyar földre tört horvát hadat. Zombor közönsége és a hazafias áldozatra kész polgárság kegyeletéből szobor hirdeti a vértanu halált halt hős hadi erényeit és elszánt hazafiasságát. Az emlékbeszédet a hős tábornokról *Rákosi Jenő* mondta. *Kossuth* Ferencz és *Justh Gyula* képviselőházi elnök szép beszéd kíséretében tettek koszorút a szoborra.

»**A Polgár**« cím alatt Budapesten, Dr. *Vázsonyi Vilmos* szerkesztésében egy új politikai lap indult meg, mely független politikai irányzata mellett, a demokráta eszméket szolgálja. Előfizetési ára: egész évre 16 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Eötvös-utca 37.

Árpád halálának ezredik éve. Kolozsvár városa közgyűlésén még tavaly fölmerült az eszme, hogy Árpád halálának ezredik évfordulóját, melyet 1907-re számítanak, országos ünneppel üjék meg. Az indítványhoz a városi tanács Szádeczky Lajos és Márki Sándor egyetemi tanárok és történetírók véleményét kérte ki, a kik azt javasolják, hogy Kolozsvár tegye meg a lépéseket az évfordulónak országos ünneppé avatására, az ünnepély rendezése maga azonban Budapest székes-fővárost illeti, a miért is intézzenek átíratot a fővároshoz, vállalja el 1907-ben az országos ünnep rendezését.

Letartóztatott szélhámos. Az erdélyi nagyobb városokban a múlt hét folyamán egy elegánsan öltözött, intelligens külsejű missionárius járt könyöradományokat gyűjteni. Dr. Sándor István czimen mutatta be magát s biztos fellépésével s előkelő modorával sikerült az embereket becsapnia. »Dr. Sándor« szép beszédben adta elő, hogy ő sanfranciskói misszionárius és az evangéliumot hirdeti a pogányoknak, a könyöradományokat arra gyűjti, hogy a keresztyén hittérítés munkáját a misszionárius testület annál hathatósabban végezhesse. Gyűjtőkönyvét a tiszáninneri ev. ref. kerület békés-gyulai esperesse állította ki és látta el az egyház pecsétjével. A szélhámos legközelebről Désre tette át működési helyét, ott azonban pórul járt a misszionárius ur, mert a rendőrség letartóztatta. A sepsiszentgyörgyi rendőrség figyelmeztette a dési rendőrséget, hogy a misszionárius ur egyike a legfurfangosabb szélhámósoknak. A személyleírás alapján a rendőrkapitány ráismert és rögtön letartóztatta. A vizsgálat során a szélhámos beismerte, hogy ő Szabó István szabólegény, sohse volt misszionárius s gyűjtőkönyve hamisítvány. Hosszabb idő óta gyűjt a fenntebb említett czélokra és nemcsak Magyarországon, hanem a külföld nagyobb városaiban is gyűjtögetett, így Bécsben, Berlinben, Münchenben, Drezdában s a többi nagyobb városokban. A szélhámos egyelőre Désen marad, míg a szükséges adatokat a rendőrség beszerzi.

Egyenruhás vasutas nők. A magyar királyi államvasutak női alkalmazottai, épp úgy, mint a férfiak, szabályszerű uniformisban kötelesek szolgálatot teljesíteni. A nők veleszületett hiúsága gyakran kijátszotta a szabályzatot és bizony több ízben megtörtént, hogy valamelyik pénztárosnő divatos ruhában osztogatta a jegyeket. Az államvasutak igazgatósága most szigorúan elrendelte a szolgálati blúznak a szolgálatban való viselését s annak külső kiállítását a legapróbb részletekig előírja.

Molyszesz. Egy félliter borszeszbe 10 deka darabokra tört kámfort és 5 deka vörös paprikahéjat adnak. E folyadékot két-három hétig a napon vagy meleg helyen elillanni hagyjuk és kész. Ezen folyadék minden posztó, gyapju és prém-tárgynak a molytól való megóvására igen jó eredménnyel használható. A tárgyak nyáron át kétszer finoman megpermeteztetnek vele és megmenekszünk a molyoktól. E szesz nem csinál foltot, csupán a kámforból marad egy kis fehér maradék, ez azonban könnyen lekefélhető

Gabonapiacz Budapesten. május 16.

Buza:	100 kilónkint	18 k. 15 f. — 18 k. 55 f.
Rozs:	»	14 k. 45 f. — 14 k. 65 f.
Árpa:	»	14 k. 15 f. — 15 k. — f.
Törökbuza:	»	15 k. 40 f. — 15 k. 65 f.
Zab:	»	13 k. 60 f. — 14 k. 50 f.

